

ข่าวสารพจนานุกรม

สำนักงาน: วัดญาณเวศกวัน ต.บางกระทึก อ.สามพราน จ.นครปฐม 73210
โทรศัพท์ 02-482-7356, 02-482-7365, 02-482-7375 โทรสาร 02-482-7375

พระครูปลัดสุวัฒนพรหมคุณ · พระชัยยศ พุทธิวิโร · พระปณต คุณวฑฺฒโน
พระวีรภัทร ธีรภาณโน · คุณกานดา อารยางกูร (081-757-0768)

ออกพรรษา-กอดกฐิน ๒๕๕๗

มีกิจกรรมและเรื่องที่น่าสนใจ ดังนี้

ตักบาตรเทโว

วัดญาณเวศกวัน กำหนดการทำบุญตักบาตรเทโวประจำปี ในวันพุธที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ มีกำหนดการดังนี้

๐๖.๐๐ น. บุปผากาถแห่งพิถี

- พุทธบริษัทพร้อมกันที่อุโบสถวัดญาณเวศกวัน
- ประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- อาราธนาศีล วัชชี
- พระสงฆ์สวดถวายพรพระ
- ตัวแทนสงฆ์กล่าวธรรมกถา
- อัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานนำแถวพระสงฆ์

๐๖.๓๐ น. พิธีตักบาตรเทโว

- ญาติโยมเข้าประจำโต๊ะ เตรียมตักบาตร
- พระพุทธรูป ๑ องค์ และพระสงฆ์ ๒๔ รูป วัชชี
- เสร็จแล้วเป็นจบพิธี

กฐินรวมศรัทธา ประจำปี ๒๕๕๗

ในเทศกาลท้ายฝนปี ๒๕๕๗ นี้ บริษัท ฟอรัท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ พร้อมด้วยคณะพุทธบริษัทผู้ศรัทธา มีบุญเจตนาที่จะบำเพ็ญกุศลจริยาด้วยการรับเป็นเจ้าภาพ กฐิน โดยจะนำผ้ากฐินมาทอดถวาย ณ วัดญาณเวศกวัน ในวันอาทิตย์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีกำหนดการดังนี้

๐๘.๐๐ น. พิธีเจริญพระพุทธมนต์ฉลององค์กฐิน

- ญาติมิตรผู้มาร่วมทำบุญ พร้อมกัน ณ อุโบสถ วัดญาณเวศกวัน

- นางมาลี วรปัญญา จุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย
- อาราธนาศีล และวัชชี
- อาราธนาพระปริตร
- พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

๐๘.๔๕ น. พิธีทำบุญทอดกฐิน

- นางรังษี เดิศไตรภิญโญ กล่าวคำถวายผ้ากฐิน และพระเคนไตรจักรแก่พระคู้ศวกฐิน
- พระสงฆ์อโปกข์กฐิน
- คณะเจ้าภาพถวายเครื่องบริวารกฐินและไทยธรรม
- ตัวแทนสงฆ์ กล่าวสัมโมทนียกถา
- พระสงฆ์อนุโมทนา
- กรวดน้ำรับพร แล้วรับน้ำพระพุทธมนต์

๑๑.๑๕ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

๑๒.๐๐ น. ผู้มาร่วมงาน รับประทานอาหารกลางวัน

เสร็จแล้วเป็นจบพิธี

คณะเจ้าภาพงานทอดกฐิน ปี ๒๕๕๗:

บริษัท ฟอรัท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัทในเครือ, บริษัท เจเนซิส ไฮเทค จำกัด, บริษัท แพลนเนท ออดสตาร์ จำกัด, บริษัท อินฟราเซท จำกัด, บริษัท ชาร์นัส จำกัด, คุณนิพัทธา พวงสุวรรณ - คุณนวดอนงค์ ทองประเทือง, คณะศิษย์กรรมฐานใต้โบสถ์ วัดญาณเวศกวัน, คุณกรวิภา เขมรัตน์ - คุณบรรจง สดวนกุลชัย และกลุ่มสวดมนต์ทำวัตรเย็นวันพุธ วัดญาณเวศกวัน, บริษัท ซีดีค คอร์พ จำกัด, หมู่บ้านกฤษณา พุทธมณฑลสาย ๕, โดหะภักดิ์

แจ้งข่าวมรณกรรม

ญาติโยมเก่าแก่ที่เคยมาทำบุญที่วัดญาณเวศกวันตั้งแต่ยุคก่อตั้ง ต่างรู้จักคุ้นเคยกับพระมหาเถระรูปหนึ่ง ผู้ซึ่งได้ติดตามพระเดชพระคุณ พระพรหมคุณาภรณ์ มาอยู่ที่วัดแห่งนี้ หลังจากย้ายออกจากวัดเดิม อีกทั้งคอยอยู่เป็นเพื่อนใกล้ชิด ยามที่เจ้าอาวาสเดินทางไปฟื้นฟูสุขภาพในชนบท ขณะที่ตัวท่านเองยังแข็งแรงคืออยู่ แม้จะมีพรรษาอายุกาลกว่า ๘๐ ปี แต่แล้วในระยะ ๓-๔ ปีหลังจากที่ผ่านมาร่างกายของท่านเริ่มอ่อนแรงลงด้วยชรภาพ จนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในที่สุด ทางวัดได้ให้การอุปฐาก โดยให้พระในวัดช่วยกันคอยดูแล และจ้างบุรุษพยาบาลมาอยู่อนุบาลประจำที่วัด รวมทั้งพาไปพักรักษาตัวในโรงพยาบาล เมื่อต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากแพทย์

แล้วเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๓๗ นาฬิกา พระครูสังฆรักษ์นาย ปณฺณาทิโป หรือหลวงตาฉาย ก็ถึงแก่มรณภาพด้วยอาการสงบ ขณะที่เข้าพักรักษาอาการอาพาธด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจ ณ โรงพยาบาลธนบุรี ๒ สิริรวมอายุ ๑๐๐ ปี ๒๖ วัน ๓๗ พรรษา วัดญาณเวศกวัน ได้จัดงานสวดพระอภิธรรมบำเพ็ญกุศลอุทิศพระมหาเถระเป็นเวลา ๗ วัน และตั้งศพไว้ ณ ห้องสมุดอุโบสถชั้นล่าง โดยจะทำพิธีฌาปนกิจในโอกาสต่อไป

ประวัติ พระครูสังฆรักษ์นาย ปณฺณาทิโป

พระครูสังฆรักษ์นาย จำวันเดือนปีเกิดของท่านไม่ได้ ทราบแต่ว่าเกิดปีชวด เมื่อคุณเอกสารสำเนาทะเบียนบ้าน มีระบุนั้นเกิดวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๘ ปี พ.ศ. ที่เกิดนี้ ท่านเคยพูดบ่อยครั้งว่า เจ้าหน้าที่ทางการได้สำรวจสำมะโนประชากร ในช่วงเวลาที่ท่านไม่ได้อยู่บ้าน มีญาติให้ข้อมูลไป และไม่มีเอกสารใบเกิดด้วย แต่ท่านยืนยันตลอดว่า เป็นคนเกิดปีชวด ซึ่งก็ตรงกับปี พ.ศ. ๒๔๕๗ ตำบลตลาดยอด อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ในเอกสารดังกล่าวระบุ บิดาชื่อ นายผัน มารดาชื่อ นางทองคำ พงษ์พวง

คุณพ่อของหลวงลุงเป็นคนจีน จากประเทศจีน เดินทางมาอยู่ประเทศไทย และมีอาชีพเป็นพ่อค้าข้าว มีเรือบรรทุกข้าว ขนข้าว ล่องเรือไปตามแม่น้ำเจ้าพระยา หาซื้อข้าวจากจังหวัดต่างๆ แล้วนำลงเรือ เพื่อขนไปขายที่กรุงเทพฯ กิจการดี มีฐานะ กิจการกำลังเจริญรุ่งเรือง แต่ถึงแก่กรรมเมื่ออายุยังไม่มาก ในขณะที่หลวงลุงซึ่งเป็นลูกชายคนเล็ก อายุไม่กี่ขวบ ยังไม่ได้เข้าเรียนหนังสือ แม่เป็นคนไทยเชื้อสายมอญ เป็นคนจังหวัดสระบุรี และเสียชีวิตในปีเดียวกับที่พ่อเสียชีวิต

หลังจากพ่อเสียชีวิตแล้ว ครอบครัววุ่นวาย ญาติฝ่ายพ่อต้องการจะครอบครองกิจการของพ่อ มีการฟ้องศาล เพื่อจัดเป็นผู้จัดการมรดก และในช่วงที่คดีความอยู่ในศาล ญาติฝ่ายพ่อได้รับเอาพี่ชายและเด็กชายหายไปเลี้ยงดู เอาอกเอาใจดีมาก ให้เด็กทั้งสองคนพูดกับศาลว่า จะอยู่กับญาติฝ่ายพ่อ เมื่อศาลพิจารณาความแล้ว ตัดสินว่า ญาติฝ่ายพ่อเป็นผู้จัดการมรดก หลังจากนั้นสถานการณ์ก็เปลี่ยนไป เด็กชายหายไป พี่ชาย ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการดูแลเลี้ยงดูเหมือนเมื่อช่วงเวลาที่รอคำตัดสินของศาล

เมื่ออยู่ด้วยความทุกข์ยาก ลำบาก เดือดร้อน คุณยายได้ทราบข่าว จึงได้ไปรับเด็กทั้งสองมาเลี้ยง ที่บ้าน จังหวัดสระบุรี อยู่กับคุณยาย (แม่ของแม่) ที่สระบุรีได้ไม่กี่ปี ต่อมาคุณตา ซึ่งแยกทางกับยาย แล้วไปมีครอบครัวใหม่ คุณตาอยู่กรุงเทพฯ ย่านวัดมหาพฤฒาราม สี่พระยา ไปรับตัวเด็กทั้งสองมาเลี้ยงที่กรุงเทพฯ เพื่อจะได้เรียนหนังสือ แต่อยู่ได้ไม่นานก็ เพราะคุณยายเลี้ยงเป็นคนดี และไม่ชอบเด็กชายฉาย คุณตาทราบถึงความไม่พึงพอใจไม่ถูกใจของยายเลี้ยงที่มีต่อเด็กชายฉาย จึงได้พาไปฝากกับท่านเจ้าคุณพระธรรมธราจารย์ วัดมหาพฤฒาราม อยู่เป็นลูกศิษย์วัดติดตามท่านเจ้าคุณไปที่นั่นที่นี้ ด้วยเป็นเด็กตัวเล็ก เวลาถ้อยถามของท่านเจ้าคุณ ก็ต้องเอายามคลั่งคอแล้วเดินตามหลังท่านไปในจินนิมิตต่างๆ

ณ วัดมหาพฤฒารามตอนนั้น มีลูกศิษย์วัดหลายคน เด็กชายฉายเป็นเด็กตัวเล็ก และมีอายุน้อย เด็กโตๆ มักจะแกล้ง บางครั้งเด็กเล็กได้ตอบด้วยกำลังไม่ได้ ก็ด่าว่าถึงโคตรพ่อโคตรแม่ด้วยเป็นคนด่าว่าเสียงดัง คำคำก็ไปกระทบกับท่านเจ้าคุณ ด้วยว่าท่านเจ้าคุณเป็นคนมอญด้วยเช่นกันกับเด็กโตนั้น เด็กชายฉายอยู่วัดได้ไม่นานก็ กลับมาอยู่บ้านกับคุณตา เมื่ออยู่กับคุณตาก็เอาอกเอาใจ คุณตารักแต่คุณยายเลี้ยงเกลียดและคงไม่พอใจ ครั้นคุณตาไปทำงานที่ไประณีตยักดาง อยู่บ้านกับคุณยายเลี้ยง ก็จะถูกบังคับให้ทำงาน

อยู่มาวันหนึ่ง เป็นวันที่มีฝนตกพริ้วๆ คุณยายเลี้ยงใช้ให้ล้างบันไดบ้าน ตักน้ำมาเทลาด แล้วขัดถูบันไดให้สะอาด คุณยายยืนกางร่มอยู่ที่บันไดเห็นอ้วนไปชั้นหนึ่ง บงการบอกให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ ยืนอยู่ใกล้ๆ ซี่ทั้งมือ และบางที่ยกเท้าชี้สั่งการ ทำของยายที่ยืนมาสั่งการนั้นกระทบที่ไหล่ เด็กชายฉายไม่พอใจมาก โมโหสุดขีด ผละจากงานที่ทำ ยืนด่าว่ายายเลี้ยง จนกระทั่งยายเลี้ยงโกรธมาก ถือไม่ได้ดี จากนั้นก็หนีออกจากบ้าน หายไปหลายวัน ครั้นคุณตาทราบข่าวว่าอยู่ที่ไหนก็ไปตามกลับมากลางคืนอยู่บ้านได้ไม่นาน

ก็หนีออกไปอีก อยู่เช่นนี้หลายครั้ง

บางวันมีดีเกมาตั้งโรงแสดงอยู่แถวๆ นั้น ตัวแสดงเขาซ้อม บทกันในช่วงบ่ายๆ เย็นๆ ก็เข้าไปนั่งดู แล้วนำเอามาเลียนแบบ ผู้ใหญ่ในคณะดิเกเห็นว่ามาดูอยู่บ่อยๆ ก็ใช้ให้วิ่งไปซื้อของบ้าง จนมีความคุ้นเคยกับคณะดิเก

ครั้งหลังสุด ได้หนีไปกับคณะดิเก ทำหน้าที่ช่วยเขายกของ บ้าง เป็นเด็กวิ่งไปซื้อของให้ผู้ใหญ่ในคณะดิเกบ้าง คณะดิเกเดินทางไปแสดงในที่ต่างๆ ก็ตามเขาไปด้วย ก็ได้รับมอบหมายให้เป็น ตัวประกอบการแสดง บางทีก็เป็นตัวเสนา เป็นทหาร นั่งจับเจ้าอยู่ หน้าเวที บางครั้งนานจนกระทั่งนั่งหลับไป เมื่อตัวแสดงๆ บทบาท จบ ก็เข้าหลังเวที ตัวทหารเสนานั่งหลับ ทำเอาผู้ชมหัวเราะกันดัง ลั่น จึงรู้สึกตัวตื่น แล้วก็วิ่งเข้าหลังโรงไป

เมื่อตัวแสดงขาด ก็ได้รับมอบหมายให้ออกแสดงบ้าง ตัวแสดงที่ได้รับมอบหมายให้แสดงอยู่เป็นประจำ คือ แสดงบทเป็นตัวนาง สมัยนั้นการแสดงดิเก มักจะไม่นิยมให้ผู้หญิงแสดง เขาผู้ชายมาแสดงเป็นตัวนาง และตัวนางที่ได้รับบทบาท และทำได้ดี เข้าถึงบทบาทที่แท้จริงก็คือ นางตอแหล คอยยุแหย่ กลั่นแกล้ง นางเอก บางบทบาทก็เป็นคู่ตลก เขาสนุก เฮฮา อยู่ในวงการ ศิลปินนี้ยาวนาน จนถึงอายุย่างเข้า ๖๐ ปี

โลกมายาแห่งแสงสี มีทั้งคนเกลียด คนชอบ คนรัก ในสมัยหนุ่มๆ มีผู้หญิงสาวมาหลงรักพันกันก็หลายราย ที่ถึงกับตกลง ปลงใจอยู่คู่ครองกันมีตามคน แต่ไม่มีลูกด้วยกัน แต่อยู่นานวันไป ก็เกิดความเบื่อหน่าย ชีวิตจำเจ เป็นโลกแห่งมายา หากินด้วยการ ได้รับค่าตัวเป็นรายได้ บางครั้งก็ได้มาก เมื่อมีมากก็เล่นการพนัน มอมเมาด้วยสิ่งเสพติดสารพัด เมื่อหมดตัวก็อยู่อย่างยาก หันไปหิบบิ๊ยมใครก็ไม่มีความหวัง

บางวันเดินกลับเข้าบ้านพักด้วยความหมดหวัง หดหู่ใจ เงินทองก็แทบจะไม่มีติดกระเป๋า เดินผ่านร้านอาหาร เห็นคนขาย ราวหน้าแล้วอยากจะกิน จึงเจียดเงินในกระเป๋าซื้อราดหน้า ๒ ห่อ หิ้วเข้าบ้านไป แม่บ้านเห็นมีของติดมือเข้าบ้านก็ดีใจ คงจะรอทาน อาหารมือเย็นด้วย ภรรยาที่รับหาจานช้อนมาให้ ๒ ชุด สามีก็นั่ง รับประทานราดหน้า หน้าตาเฉย ไม่พูดไม่คุย ไม่ชวนภรรยาทาน ด้วย เมื่อทานหมดไปจานที่หนึ่งแล้ว คิวอีกจานหนึ่งมาทานต่อ เมื่อหมดทั้งสองจานแล้ว หันไปมองทางภรรยา ดูเขอนั่งจ้องมอง อย่างจงงนสนแทนที คงจะหิวด้วยแหละ แต่เธอก็ไม่พูดว่าอะไร ต่อ มาเธอก็เอาเรื่องนี้ไปพูดคุย เล่าให้เพื่อนๆ ฟัง

จากนั้นได้หันมาศึกษาพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ ยิ่ง

ศึกษาไปก็ยิ่งมั่นใจว่า ทางแห่งความสุขสงบ คือเส้นทางสายนี้

เมื่ออายุ ๖๐ ปี จึงดวงการบันเทิง ดาภรรยา คือ นางทองใบ ซออุปสมบทเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ณ พัทธสีมาวัดพระพิเรนทร์ แขวงบ้านบาตร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร โดยมีพระราชวิสุทธิเวที วัดคณิกาผล กรุงเทพฯ เป็นพระอุปัชฌาย์ พระมหาจรรย์ ป.ธ.๘ วัดพระพิเรนทร์ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ และพระมหาอุทัย อุทโย ป.ธ.๘ (พระเทพวิสุทธิโมลี) วัดพระพิเรนทร์ เป็นพระอนุสาวนาจารย์

อยู่ที่วัดพระพิเรนทร์ สี่แยกวงจักร เจ้าอาวาส (พระครูสังฆรักษ์ ประสม กิตติธาดา) จัดให้พักอยู่ที่กุฏิไม้เก่าๆ จะพังแหล่มีพังแหล่ ต่อมาทางวัดหรือกุฏิหลังนี้ไป และสร้างกุฏิแถว เป็นตึกสองชั้น เมื่อสร้างเสร็จ เตรียมจะให้พระเจ้าไปอยู่ในกุฏิใหม่ หลวงลุงได้เข้าไปหาเจ้าอาวาส บอกความประสงค์ว่า ตนเป็นพระแก่ หูตาไม่ค่อยจะดี จะขออยู่ห้องชั้นล่าง และเป็นห้องที่ใกล้ห้องน้ำด้วย พร้อมกับยื่นซองปัจจัยจำนวนหนึ่ง วางไว้ตรงหน้าเจ้าอาวาส บอกว่า ผมขอร่วมสร้างกุฏิหลังนี้ด้วย เพื่อน้อมน้อมใจเจ้าอาวาสให้เห็นคล้ายๆ ด้วยกับตน เจ้าอาวาสพูดว่า โอ้! ไม่ได้หรอก พระที่จะเข้าไปอยู่ ต้องจับฉลากกัน ใครจับได้เบอร์ไหน ห้องใดก็เข้าไปอยู่ห้องนั้น ต้องยุติธรรมสิ อย่าเห็นแก่หน้ากัน ไม่ได้ ครั้นเจ้าอาวาสพูดจบ หลวงลุงเกิดอารมณ์เสียขึ้นมาทันที ไม่ได้ ก็ไม่ได้ ยื่นมือไปคว้าซอง หันหลัง เดินกลับกุฏิที่พัก ด้วยอารมณ์เสีย ไม่พอใจเจ้าอาวาส

ครั้นเจ้าอาวาสเรียกพระที่จะเข้าไปอยู่กุฏิหลังใหม่มาพร้อมกัน แล้วให้จับฉลาก ปรากฏว่าหลวงลุงจับได้กุฏิห้องที่คิดอยากจะทำ อยู่พอดี นึกดีใจว่า เราก็ไม่ต้องเสียตังค์ แถมยังได้ห้องที่ต้องการอีกด้วย

ที่วัดพระพิเรนทร์นี้ หลวงลุงมีพระคู่หูรูปหนึ่ง ชื่อ พระค่านอน มักจะชวนกันออกไปบิณฑบาตทุกวัน เดินคู่กัน บางวันหลวงลุงทำอะไรช้า เมื่อมีพระค่านอนมาเรียก ท่านก็รีบเร่ง การรีบเร่งของคนแก่ ก็ทำให้พลาดพลั้งเอาได้ง่ายๆ เมื่อห่มผ้าครองจีวรเสร็จ ก็คว้าบาตรมาสะพาย แล้วก็ออกเดินไปด้วยกัน สายตาก็จ้องมองไปว่า จะมีโยมบ้านไหนใส่บาตรบ้างหนอ บางวันโชคดี ขณะเดินไป โยมเปิดประตูบ้านออกมาพอดี ยกโตะมาตั้งวาง เตรียมใส่บาตร พระที่ไปถึงก่อนก็ยื่นรอกเป็นองค์แรก มองดูว่า โยมเตรียมใส่บาตรพระที่รูป มองได้จากสิ่งของที่โยมวางไว้บนนั้น เมื่อโยมนิมนต์พระคุณเจ้า หลวงลุงก็เดินปรีๆเข้าไป เป็นองค์แรก พอเปิดฝาบาตร โยมเอาทัพพี ตักข้าวยื่นมาให้บาตรหลวงลุง โยมผู้ใส่บาตรถึงกับตะลึง เพราะ

ในบาตรพระมีผ้าเช็ดบาตรอยู่ในนั้น โยมชะงัก แทนที่จะใส่ข้าวลงไป ในบาตร โยมพูดออกมาว่า ในบาตรของท่านมีผ้าอยู่ในนั้น หลวงลุงจึงได้สติว่า โอ! เมื่อวานนี้ เราเช็ดบาตรแล้ว ดึงเอาผ้าเช็ดบาตรออก จึงเอามือด้วงลงไปหยิบผ้าตั้งขึ้นมาจากบาตร ปากก็พูดพร่ำไปให้โยมได้ยินว่า ไอ้เด็กกระยำ เช็ดบาตรแล้วไม่เอาผ้าออกให้ด้วย เพื่อมิให้เสียคิว เพราะยังมีพระमारอยู่อีกหลายรูป แล้วก็ยื่นบาตรให้โยมใส่ข้าวลงไป บางวัน เป็นลักษณะนี้ คือแทนที่จะเป็นผ้า ก็เป็นน้ำที่ล้างบาตรแล้วยังไม่ได้เทออกจากบาตร ก็มี เป็นเรื่องที่พระนำมาเล่าต่อๆ กันจนเป็นที่ขบขัน

เมื่อกลับจากบิณฑบาตมา ครั้นวันใดที่ได้รับอาหารดี ๆ แทนที่จะฉันเสียเอง หลวงลุงก็นึกถึงท่านเจ้าคุณพระราชวรมณี (ปัจจุบันคือ พระพรหมคุณาภรณ์) ที่อยู่กุฏิอีกหลังหนึ่ง ใกล้กันกับกุฏิหลวงลุงก็ได้นำข้าวกับข้าวขมใส่จานขึ้นไปถวายท่านเจ้าคุณ เป็นอย่างนี้บ่อยครั้ง บางทีก็บอกคุณสมาน ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของท่านเจ้าคุณอาจารย์ว่า วันไหนถ้าท่านเจ้าคุณไม่มีอาหารจะฉันให้แวะมาตุที่กุฏิท่านก่อน มาเลือกเอาอาหารที่เหมาะสมกับสุขภาพของท่านเจ้าคุณไปถวายท่าน นึกถึงว่าเป็นน้ำใจอันเลิศประเสริฐของหลวงลุง ที่สร้างความรักความผูกพันกันเรื่อยมา

เมื่อท่านเจ้าคุณอาจารย์ได้ย้ายออกจากวัดพระพิเรนทร์ ไปพำนักที่สถานพำนักสงฆ์เพื่อฟื้นฟูสุขภาพชั่วคราว คดองสองอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี หลวงลุงได้รับการชวนให้ไปอยู่ด้วยกันที่นั่น ต่อมาเข้าสังกัดวัดญาณเวศกวัน อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เป็น ๑ ใน ๓ รูป ของพระภิกษุรุ่นแรกที่มาสร้างวัดญาณเวศกวัน แห่งนี้

หลวงลุงมรณภาพเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๓๗ น. ณ โรงพยาบาลธนบุรี ๒ ด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจ สิริรวมอายุ ๑๐๐ ปีกับ ๖๖ วัน ๓๗ พรรษา

รวบรวมและเรียบเรียงโดย พระครูปลัดสุวัฒนพรหมคุณ

ได้ที่มีโอกาสเสนต์ แต่ร่างกายยวบยาบลงไปทุกที

ในถิ่นทุ่งสูงนี้ ใครมาถือว่าอากาศดีมาก ได้ยินว่าทุกคนที่มาอยู่ พอใจและสบายกันดี ตัวผู้มีโรคปอดก็รู้สึกชัดว่าอากาศดีจริง แต่หน้าแปลนกว่า ยิ่งอยู่นาน ยิ่งทรุดลงไปทุกที

เมื่อมาอยู่ ๗ วัน ได้เล่าไปครั้งหนึ่ง บัดนี้ ครบปีหนึ่งคือครึ่งเดือน ควรเล่าอีกที

ที่ว่า ยิ่งอยู่นาน ยิ่งทรุดลงนั่น คือ อาการเจ็บหน้าอกยืดเยื้อเด่นชัดมากขึ้น การไอพ่นกลับขึ้นมามากขึ้น เสมหะเริ่มสะสม

หนักค้อมากขึ้น แต่ที่ร้ายคือความผอมผ่นในหน้าอกและสมอง ถึงตอนบ่าย ยิ่งเย็นลง ใกล้เคียง ๓ องศาเซลเซียส หายใจแรงอย่างที่ไม่รู้ว่าจะเป็นลมเมื่อไร ตนเองก็นึกไม่ถึงว่าจะไปไหนได้ขนาดนี้

ภาวะนี้ตรงข้ามกับความคาดหมาย เพราะโดยธรรมดาเมื่อได้อากาศที่สะอาดและเบา ก็ต้องดี จึงเป็นปริศนาที่ต้องไขให้กระจ่าง ถ้ามองออก ก็จะแก้ปัญหาได้ตรงจุดถูกทาง

ได้ยินบ่อย คนดี ๆ ที่ปอดแข็งแรงบอกว่า อยู่ที่นี่ ทำอะไรมากมาย ก็ไม่เห็นเหนื่อย แต่คนที่ปอดชำรุด อยู่เฉย ๆ ก็จะเป็นลม

เวลานี้ เท่าที่คิดได้ ก็อย่างที่พูดคร่าวๆ ก่อนว่า ผู้มีปอดอ่อนแอ นั้น บนภูสูงนี้ อากาศ เบา หายใจง่าย แต่อากาศบาง ได้ออกซิเจนน้อย (=ขาดออกซิเจน)

ย้ำว่าการพูดเป็นอันตรายสำคัญ ที่หุตุมาๆ ก็เพราะเรื่องพูด ที่นี้ญาติโยมทำกุฏิเพื่อพระมาดูแลด้วย แต่ยังไม่ให้ท่านใดมา เพราะวันหนึ่งๆ แค่พบอุบาสกที่มาประเคนอาหารคนเดียว แม้จะคุมตัวเองให้พูดเอื่อยๆ เเบาๆ บางทีก็ผลอหรือเพี้ยนพูดเรื่องโน้นเรื่องนี้

เพื่อแก้ปัญหาขาดออกซิเจน ได้รูดคูมาหลายวันเพื่อร่างกายจะปรับตัวได้ ตอนนี้ถึงเวลาตัดสินใจว่า ในหรือตั้งแต่คืนนี้ จะนอนโดยเปิดเครื่องทำออกซิเจนเป่าตัวตลอดคืน

ที่เล่ามานี้ เพื่อเป็นความรู้ที่จะเข้าใจสถานการณ์ ให้มองและปฏิบัติต่อกันได้ถูก และไม่ใช่เรื่องที่จะให้ระยอทอดถอย แต่ตรงข้าม จะให้เผชิญและเผชิญปัญหาอย่างได้ผล เมื่อจับกระบวนการของอาพาธได้ถนัด ก็จะมองหาช่องทางที่จะทำกิจของเราได้ดีที่สุด

เมื่อทำหนังสือ *ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม* พิมพ์ออกมาได้เสร็จไป ๔ ตอนแรกนั้น ตั้งใจว่า กว่าจะถึงเดือนตุลาคม จะตรวจชำระให้เสร็จ และพิมพ์ออกมาให้ได้มากที่สุด ถ้าไม่จบ ๖๐ ตอน ก็ให้เกือบจบไปทีเดียว

แต่ขณะนี้ เวลาผ่านมา ๒ เดือนแล้ว *ตามพระใหม่*ฯ ยังเสร็จตามมาอีกไม่ได้แม้แต่หน้าเดียว งานอื่นซึ่งก็สำคัญ เช่น คำถามของคุณโรบินในการแปล *พุทธธรรม*ฯ ครั้งล่าสุด กว่า ๑ เดือนแล้ว ก็ยังไม่ได้เขียนตอบ

เป็นอันว่า ขณะนี้ กำลังหาช่องทางบุ่งผ่าจะพาหนังสือธรรมเดินทางไปให้ได้ ขอเวลาตั้งตัวสักหน่อย ก็อนุโมทนาขอขอบคุณขอบใจท่านที่จะไปพบไปเยี่ยม ซึ่งก็ถือว่าสำคัญ

แต่เพื่อให้ได้ผลทั้งในด้านคุ้มครอง และในการหาช่องทางหนังสือธรรมเดินทางไปได้ ขอความร่วมมือตั้งงานหนังสือธรรมเป็นเกณฑ์พิจารณาว่า สพรหมจารีที่รอพบปะ ขอให้ไปพบกันเมื่อทำ

ต้นฉบับหนังสือ *ตามพระใหม่ฯ* ได้เสร็จอีกอย่างน้อย ๑ ตอน

ได้ทราบว่าคุณพระสงฆ์ในวัดแห่งนี้มีน้ำใจห่วงใยด้วย ก็ขอ
อนุโมทนา ขอให้ท่านมีสุขภาพดีแข็งแรงสมบูรณ์ สดตามพระพุทธ
พจน์ที่ว่า “ความไม่มีโรคเป็นลาภอย่างเยี่ยมยอด” แต่ถ้ามีโรค ก็
ขอให้ชวนกันทำโรคให้เป็นธรรมลาภ

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗

หนังสือ ชิตใหม่

ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม

อาร์มภพจน์

วันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นมงคลวารที่โยมคุณหญิง
กระจ่างศรี รักตะกนิษฐ มีอายุครบ ๑๐๐ ปี เป็นอภิลักขิตกาลอัน
สำคัญ สมควรฉลองศิริขนามกาลด้วยธรรมทานใหญ่ ที่จะอำนวย
ประโยชน์ยืนนาน จึงถือเป็นโอกาสที่จะพิมพ์เผยแพร่หนังสือธรรม
ซึ่งจะเป็นเล่มใหญ่ในระยะยาว ชื่อว่า *ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม*
และประจวบว่า โยมคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ เป็นรัตตัญญู
บุคคล ๑ ใน ๓ ท่านของวัดญาณเวศกวัน ที่มีชนมวารบรรจบ
ครบศตวรรษในปีเดียวกัน คือ พ.ศ. ๒๕๕๗ นี้ จึงได้ตกลงจะพิมพ์
หนังสือธรรมเล่มดังกล่าวทยอยไป ซึ่งถ้าไม่จบเล่มในปี ๒๕๕๗
นี้ ก็คงหรืออาจจะเสร็จสิ้นในปีที่สืบเนื่องต่อไป ทั้งนี้ มีข้อคำริ
และเรื่องราวปรากฏอยู่ในคำ “ปรารภ” ต่อจากนี้แล้ว

อนึ่ง ได้คำนึงว่า โยมคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ เป็น
ผู้ที่ริเริ่มและได้เพียรพยายามเอาจริงเอาจังอย่างยิ่ง ในการเที่ยว
สืบเสาะแสวงหาสถานพำนักอันเป็นลัทธิปายะ ที่อาตมาภาพจะไปพัก
อาศัยให้พ้นไปจากถิ่นอากาศเสียที่เป็นพิษภัยเพิ่มโรคาพาธ แล้ว
จะได้ทำงานตรวจเขียนหนังสือธรรมต่อไปได้ยืนยาวจนมีญาติโยม
ร่วมใจร่วมชวนชวยมากท่านและในที่สุดก็ได้พบสถานที่ดีสม
วัตถุประสงค์ดังกล่าว ทางด้านหลังของพุทธมณฑล ที่อาตมาภาพ
พร้อมคณะได้เข้ามาพำนักตั้งแต่เข้าพรรษา พ.ศ. ๒๕๓๒ และเมื่อ
กาลเวลาผ่านไป ด้วยการทำโยมผู้ศรัทธาจัดทำเสริมสร้างนันทนาการ
สถานที่อันมุ่งเพียงให้เป็นที่หลบภัยอากาศเสียและชุ่มทำ
หนังสือ ก็กลายเป็นวัดญาณเวศกวัน ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

เมื่อถึงวาระนี้ น่าจะนำคำบอกเล่าของโยมคุณหญิงกระจ่างศรี
รักตะกนิษฐ มาพิมพ์ไว้ด้วย คนรุ่นหลังจะได้รู้ถึงความคิดและเรื่อง
ราวที่เป็นต้นกำเนิดและเป็นภูมิหลังของวัดญาณเวศกวันนี้ ที่เป็น
ส่วนสำคัญในประวัติของวัด เพื่อจะได้มีความแจ่มชัดในการที่จะ
สืบสานกิจการของวัดกันต่อไป

ในปฏิทินกาลแห่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ ๑๐ ปีล่วงแล้ว เมื่อวัด
ญาณเวศกวันมีอายุได้ ๑๕ ปี อาตมาภาพได้ขอให้โยมคุณหญิง
เขียนเล่าเรื่องราวดังกล่าว แล้วพิมพ์แจกในวันทอดกฐินปีนั้น ครั้น
ต่อมาถึงปี ๒๕๕๒ มีการตั้งเสาศิลา คือเสาศิลาองค์หลักศิลา
จารึกของพระเจ้าอโศกมหาราช ที่ด้านหน้าหลังวัด ประจวบวาระที่
วัดญาณเวศกวันมีอายุ ๒๐ ปี อาตมาภาพได้บอกแจ้งขอรวบรวม
คำเล่าของโยมรุ่นแรกที่ร่วมกันสร้างวัด และได้มาบ้าง ยังไม่ครบ

ครั้งนั้น ตนเองก็ได้เขียนเรื่อง “๒๐ ปี วัดญาณเวศกวัน”
แต่เขียนไปได้แค่ยุคที่ ๑ เพียง ๓๘ หน้า ได้ประวัติช่วงต้นของ
การสร้างวัด ยังไปไม่ถึงไหน การเขียนประวัติวัดก็ค้างอยู่เท่านั้น
จนบัดนี้ เพราะงานหนังสือธรรมที่ทำไม่ทันมีมากมาย และในที่สุด
ตัวอาตมาภาพเองก็ต้องไปพักอาศัยและตรวจเขียนหนังสือธรรม
ที่ยังค้างอยู่อีกนับไม่ได้ ในถิ่นไกลออกไป เนื่องจากปัญหาเก่าคือ
เรื่องอากาศกับโรคาพาธนั่นเอง

โดยนัยที่กล่าวมา ในวาระนี้ จึงถือเป็นโอกาสที่จะนำข้อเขียน
คำเล่าของโยมคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ เรื่อง “วัดญาณ
เวศกวัน ความเป็นมาเท่าที่ระลึกได้” ลงตีพิมพ์ไว้ด้วย จะได้เป็น
ประโยชน์อีกด้านหนึ่ง คือในแง่ของสถานที่หนึ่งซึ่งผูกและแพร่
หนังสือธรรมสืบต่อไป

ว่าถึงหนังสือ *ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม* นี้ ในวันอายุมงคล
๑๐๐ ปี ของคุณโยมหม่อมจรรยา ผลนิเวศ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน
ที่ผ่านมา มีเวลาจัดทำ ๑ เดือน ทันพิมพ์เสร็จได้ ๕ ตอน กระว่า
กว่าจะถึงวันอายุมงคล ๑๐๐ ปี ของโยมคุณหญิงกระจ่างศรี
รักตะกนิษฐ ในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีเวลา ๕ เดือน โดย
คำนวณว่าทำได้เดือนละ ๕ ตอน ก็จะได้เสร็จอีก ๑๖ ตอน แต่ครั้ง
ถึงเวลาจริงในบัดนี้ เสร็จได้เพิ่มเพียง ๒ ตอน รวมกับเดิมเป็น
ภาค ๑ มีชื่อว่า “วางฐานชีวิตแห่งการศึกษา” มีทั้งหมดแค่ ๖
ตอน นี่คือการไม่แน่นอน อันเป็นไปตามเหตุปัจจัย โดยเฉพาะ
ในยามที่กำดั่งของสังขารมีแต่จะถดถอย ก็จะต้องเผชิญและเผชิญ
ด้วยกำลังเท่าที่มีอยู่ต่อไป แต่การที่ได้เริ่มพิมพ์ขึ้นมาเป็นส่วน
แห่งการฉลองอายุมงคลของท่านที่มีคุณได้อุปการะวัดนี้มา ไม่ว่า
จะเสร็จแล้วเท่าใด ก็เชื่อว่าบุญกุศลที่ควรแก่กาล ได้เกิดก่อและ
ดำเนินต่อไปแล้ว

ด้วยพจน์อันพึงพรรณนาเลยกว่านี้ มีในคำ “ปรารภ” ถัดไป
ข้างหน้า

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต)

๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

(บางส่วนจากคำ “ปรารภ”)

ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม นี้ เป็นเรื่องใหญ่ยิ่งยาวถึง ๖๐ ตอน การตรวจชำระที่คงใช้เวลาเกือบทั้งปี (อาจจะเกินปีก็ได้) เพิ่งเริ่มมาได้เดือนเดียว เบื้องแรกคิดว่าจะรอให้งานเสร็จสิ้นแล้วพิมพ์เป็นเล่มทีเดียว

ต่อมา ได้ความคิดใหม่ว่า น่าจะจัดแบ่งให้เหมาะได้ คือ ขณะนี้เสร็จ ๔ ตอน ได้ความถึงจบพิชิตอุปถัมภ์ในโบสถ์ พอดีจะถึงมงคลวารแรก คือ ๑๗ มิ.ย. ๕๗ เมื่อพิมพ์ ๔ ตอนนี้ก่อน ก็จะทำกับว่า ในวันอายุมงคลของ คุณโยมหม่อมจรรยา ผลนิวัต ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม ถึงตอนที่พิชิตวชเสร็จ ได้พระใหม่องค์ที่จะเรียน เตรียมตัวพร้อมแล้ว จากนั้น เมื่อถึงมงคลวารท้ายปีของโยมคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ ณ ๑๒ ต.ค. ๕๗ (หรือเมื่อไรก็ตามที่ทำเสร็จโดยดีก่อนในวันนั้น) ก็จะได้ ตามพระใหม่ ที่บวชเสร็จแล้วนั้น ไปเรียนธรรม จนจบ

อนึ่ง งานตรวจชำระนี้ทำเมื่อตัวผู้ตรวจออกจากวัดญาณเวศกวันไปหลายปีแล้ว และอยู่ไม่เป็นที่ ขึ้นต่อความคาดหมายในการรักษาออกงานหนังสือธรรมนี้จึงขึ้นต่อการย้ายที่ด้วย สำหรับ ๔ ตอนที่เสร็จแล้วนี้เริ่มด้วยได้รับต้นฉบับที่สายใจธรรม(ระเชิงเทรา)ตรวจที่ตงสะเดา (เพชรบุรี) เสร็จตอน ๔ วันหอพุทธธรรม (สุพรรณบุรี) ขออนุโมทนาผู้ที่อุปถัมภ์ก็เกิดอยู่ในที่นั้นๆ แต่ต่อจากนี้ ตอนที่ ๕ ค่อนข้างแน่ว่า จะต้องไปทำเสร็จในที่ไกลออกไป จบเมื่อใด ก็จรรู้ว่าที่ไหน

ในที่สุด เรื่องทั้งหมดมารวมลง ณ ที่หมาย คือการบำเพ็ญธรรมทานบุญกิริยา ในมงคลกาลแห่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่บุคคลผู้รัตัญญู ๓ ท่าน เจริญชนมวารครบ ๑๐๐ ปี

วันใดวันหนึ่ง ตั้งแต่ขึ้นปีใหม่ ถึงวันสิ้นปี เป็นมงคลวารของพระครูสังฆรักษ์ฉาย ปณยาปทีโป

อภิสิทธิ์ชิตกาล ๑๗ มิถุนายน เป็นมงคลวารของ คุณโยมหม่อมจรรยา ผลนิวัต

จากนั้น ๑๒ ตุลาคม คือมงคลวารของ โยมคุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ

ขออนุโมทนาศาสนกิจของพระครูผู้มหาเถระ และอนุโมทนากุศลจรรยา ที่โยมทั้งสองท่านได้บำเพ็ญอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ ในการบำรุงพระพุทธศาสนา อุปถัมภ์วัดและพระสงฆ์ แผ่ขยายประโยชน์สุขของประชาชน ตลอดเวลายาวนาน ขอทุกท่านจงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย สดชื่นเบิกบานผ่องใส ก้าวหน้าออกงามในธรรม มีความสุขเกษมศานต์ ยั่งยืนนานตลอดไป

หนังสือ ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม:

ฉบับ ๔ ตอน (“๖๐ ตอน: ตอน ๑-๔ บวชแล้ว จะเริ่มเรียน” = ๗๐ หน้า) พิมพ์ครั้งที่ ๑ - ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ อายุมงคล ๑๐๐ ปี พ.ญ. จรรยา ผลนิวัต

ฉบับ ๖ ตอน (“ภาค ๑ วางฐานชีวิตแห่งการศึกษา, ตอน ๑-๖ ใน ๖๐ ตอน” = ๑๕๐ หน้า) พิมพ์ครั้งที่ ๑ - ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ อายุมงคล ๑๐๐ ปี คุณหญิงกระจ่างศรี รักตะกนิษฐ

ข้อมูลโดยอัครจรรยา ของ ดร.วราภา อินทยานนท์ (ถอดจากเสียงเป็นตัวอักษร-ทำเล่ม ที่ US, ถวายเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ที่สายใจธรรม ๔ ต.ค. ๒๕๕๑)

ชี้ติธรรมบรรยายใหม่: เล่าเรื่องให้โยมฟัง

รวมเรื่องเล่าของ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๒๙ ซึ่งถูกบันทึกไว้ในเทปคาสเส็ต แล้วถูกนำมาปรับปรุงคุณภาพเสียงใหม่ในระบบดิจิทัล บันทึกลงแผ่นซีดี ๒ แผ่น รวมทั้งสิ้น ๖๐ เรื่อง

ปกิณกรรมชุดนี้ รวบรวมเรื่องเล่าเกร็ดความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น ความหมายของพุทธคุณ ความหมายของศัพท์ในหนังสือพุทธธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสารธรรมจากชาดกหลายเรื่อง รวมถึงธรรมะที่สำคัญอีกหลายหมวด วัดญาณเวศกวัน จะผลิตเพื่อแจกเป็นธรรมทานในงานทอดกฐินปีนี้

มูลนิธิโตโยต้า มอบรางวัลให้หนังสือพุทธธรรม

รางวัลมูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย (Toyota Thailand Foundation Award: TTF Award) โดยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมุ่งหวังที่จะส่งเสริมสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ ด้วยการประกาศเกียรติคุณยกย่องผลงานวิชาการในสาขาต่างๆ พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดพิมพ์ผลงาน เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน อันจะเป็นประโยชน์แก่ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป ที่จะสามารถศึกษา ค้นคว้า วิทยาการใหม่อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง ซึ่งใน พ.ศ. ๒๕๕๖ มูลนิธิฯ ได้มอบรางวัลเกียรติยศ (Honorary Award) ให้กับผลงานเรื่อง พุทธธรรม ของ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต) โดยการแนะนำของ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กาญจนา เจริญศิริ ทั้งนี้ได้จัดให้มีพิธีมอบรางวัลไปเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ ณ หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์